

‘Islam thuis in Amerika’

President Obama reikt in Caïro islamitische wereld de hand en gebruikt in zijn toespraak meer religieuze taal dan we van hem gewoon zijn

- ▶ Obama citeert uit ‘heilige Koran’, zegt islam te kennen en waarderen
- ▶ Zelf is Obama gesecculariseerde protestant, die op ethisch vlak soms botst met Kerk
- ▶ Is religieuze toon wel geschikt voor politieke dialoog?

Lieve WOUTERS

Nauwelijks uitgesproken, was Obama's toespraak in Caïro tot de moslims, alweer Geschiedenis, met grote G. De breuk met voorganger George W. Bush is nu wel totaal. Onder die laatste kreeg de theorie van de botsende beschavingen gestalte in verwoestende oorlogen in naam van God. Obama kwam naar Caïro om „een nieuw begin te maken”, ook in naam van God. Dat is meteen ook de enige gelijkens tussen de twee Amerikaanse presidenten. En in het geval van de nuchtere Obama toch wel opmerkelijk.

In zijn toespraak in Caïro ging hij veel verder dan het zo typische *God bless America* (God zegene Amerika). Hij citeerde uit de „heilige Koran” en verwees meermaals naar God om zijn pleidooi voor mensenrechten en vrede in de wereld kracht bij te zetten.

Obama's toespraak tot de moslims van de wereld werd, inderdaad, wereldwijd gevolgd. © Reporters

Als het was om de islamitische wereld te bekoren, dan was het alleszins een goede zet. Zijn toespraak klonk moslims wereldwijd als muziek in de oren. Eindelijk een Amerikaanse president

die hun religie en cultuur kent, begrijpt en respecteert. Die een punt wil zetten achter de politieke en culturele dominantie van het Westen, zonder ruimte te laten voor andere beschavingen.

Ook vele christenen zullen Obama graag hebben gehoord. De scheiding tussen Kerk en Staat is bij ons zo heilig, dat religie haast volkomen uit het publieke leven werd verdreven. Soms missen we wel enige erkenning voor de opbouwende rol die geloofsovertuigingen kunnen spelen in de samenleving.

Obama's toespraak klonk vele moslims als muziek in de oren, maar was niet zonder valkuilen

Toch is niet iedereen onverdeeld positief over de opmerkelijke religieuze toon die Obama in Caïro aansloeg. Zo vraagt *Le Monde* zich af hoe je daarmee religieus extremisme kunt bestrijden. Al Qaeda moordt immers ook in naam van God. „Niemand kan het de Verenigde Staten kwalijk nemen dat ze de banden met moslims willen aanhalen door te kijken naar wat hen bindt veeleer dan naar wat hen verdeelt. Maar niet als daar de secularisatie aan moet worden opgeofferd”, klinkt het.

De Franse krant heeft het met name niet begrepen op Obama's pleidooi voor het recht van islamitische vrouwen om de hoofddoek te dragen. Voor de vs is dit een kwestie van godsdienstvrijheid. (In Frankrijk mogen meis-

jes sinds 2004 geen hoofddoek dragen op school. Ook bij ons ligt de kwestie gevoelig en besloten enkele stadsbesturen dat religieuze tekens uit publieke functies moesten worden geweerd.)

„Het is wel degelijk de scheiding tussen Kerk en Staat die de helse cirkel van het integrisme kan stoppen, niet de godsdienstvrijheid”, schrijft *Le Monde*. „Daarom is het heel gevaarlijk om eerst te democratiseren en pas daarna te seculariseren. Want bij de minste democratisering hebben de integristen het voor het zeggen.”

Eerst seculariseren dus, en dan democratiseren, besluit de krant, zonder partijen toe te laten die de stembus willen gebruiken om hun eigen dictatuur te installeren, of die nu religieus of atheïstisch is. Intussen kan wel de dialoog met extremisten worden aangegaan. Maar die moet dus plaatsvinden in de taal van de rede, niet in die van religie.

Of de taal van de rede dan per se tegengesteld is aan die van religie? Van paus Benedictus XVI weten we alleszins dat hij dat zo niet ziet. De vraag is ook of een absoluut gesecculariseerde hand wel ooit door de islamitische wereld zou worden geschud. Obama's benadering mag dan niet zonder valkuilen zijn, zijn boodschap viel wel in goede aarde. Al blijft iedereen redelijk genoeg om nu vooral uit te kijken naar daden.

Caritas roept op tot dialoog met Noord-Korea

Volgens Caritas International kan veel meer vooruitgang worden geboekt bij het overwinnen van de internationale crisis met Noord-Korea door hulp te bieden aan de hongerenden en door de dialoog aan te gaan, in plaats van voortdurend te dreigen met militaire acties. Caritassecretaris Lesley-Anne Knight: „Acht miljoen inwoners van Noord-Korea, meer dan een derde van de bevolking, hebben nood aan voedselhulp. Velen ontvangen geen enkele hulp. De bevolking mag geen slachtoffer worden van het wanbeleid van haar leiders.” Verantwoordelijken van de katholieke hulporganisatie uit Azië, Noord-Amerika en Europa pleiten voor een verbod op kernwapens voor alle landen in de regio en voor het aanknopen van vredesgesprekken. (LW)

Meer dan 400.000 priesters wereldwijd

In de wereld neemt het aantal priesterroepingen toe. In 2006 waren er wereldwijd 407.262 priesters, onder wie 33.478 Afrikanen, 121.119 uit Noord-, Zuid- en Midden-Amerika, 51.281 uit Azië, 196.653 uit Europa en 4.731 uit

Oceanië. De groei is voornamelijk te danken aan Afrika (van 25.279 in 1997 naar 33.478 in 2006) en Azië (van 40.441 naar 51.281). Het Amerikaanse continent kende een status-quo, terwijl het aantal priesterroepingen in Europa daalde van 213.398 in 1997 tot 196.653 in 2006. Een priester is gemiddeld verantwoordelijk voor 12.739 gelovigen, al zijn er op dat vlak bijzonder grote verschillen tussen de continenten. (LW)

Opmars uiterst rechts in Europa verontrust Kerk

Christelijke kerkleiders reageren bezorgd op de uitslag van de Europese verkiezingen. Die bleken vaak meer een weerspiegeling van de interne problemen in een land dan van een visie voor Europa. Zo behaalde de partij van Geert Wilders in Nederland een klinkende overwinning met haar anti-islam-programma en als protestpartij tegen de traditionele politieke families. In Engeland spraken anglicaanse kerkleiders en een katholieke commissie tegen racisme hun bezorgdheid uit over de opmars van de British National Party, die volgens hen te wijten is aan haatpropaganda. Ook in Oostenrijk en Hongarije won extreem-rechts de Europese verkiezingen. De vraag is hoe met zulke partijen een sociaal Europa kan worden gebouwd. (LW)

Libanon stemt voor stabiliteit. Christelijke stem geeft doorslag

Christenen waren verdeeld over steun aan de regerende, westersgezinde partij en de oppositiepartij die samenwerkt met Hezbollah

AL HALVEERDE DE OORLOG IN DE jaren 1970 en '80 hun aantal tot dertig procent, christenen vormen in het etnisch en religieus zeer verscheiden Libanon nog altijd een groep om rekening mee te houden. Maar ze zijn onderling verdeeld. Het was dus bang afwachten naar welk kamp ze zouden overhellen bij de parlementsverkiezingen van 7 juni: dat van de partij van de uittreedende president Michel Sleiman, of dat van het Free Patriotic Movement van uitdager Michel Aoun.

Eerstgenoemde slaagde erin met zijn moreel gezag de stabiliteit te herstellen na een reeks politieke moorden die het land deed wankelen, en was de kandidaat van het Westen. De tweede ging in 2006 een alliantie aan met de door Iran en Syrië gesteunde Hezbollahpartij en werd als maronitisch christen de spreekbuis van heel wat christenen die corruptie en discriminatie aanklagen.

Stop inmenging

Uiteindelijk bleek 58 procent van de christenen toch gewonnen voor een westersgezinde koers. Michel Sleiman werd bevestigd als president. Ook hij is een maro-

‘Vote orange’ (Stem oranje) zegt het t-shirt van dit christelijke meisje. Oranje is de kleur van de oppositiepartij van de maronitische christen Michel Aoun. © Belga

nitisch christen, een voorwaarde voor het presidentschap volgens de grondwet. Met zijn 42 procent van de christelijke stemmen blijft de oppositiepartij van Michel Aoun toch een factor van belang in het parlement.

In Libanon zelf zowel als in het Westen wordt verheugd gereageerd op de stembusuitslag. Men noemt het positief dat Michel

Aoun niet meer de enige vertegenwoordiger is van de christenen in het land. Van belang is verder dat de invloed van Iran en Syrië getemperd wordt. Maar kan ook de inmenging van Saudi-Arabië in en rond de hoofdstad Beiroet aan banden gelegd? Het is zo al moeilijk genoeg om alle evenwichten te bewaren in dit land. (LW)